

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): **Sandra Říhová**

Název práce: **Secesionistická hnutí v Evropské unii - případová studie Skotsko**

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

Mgr. Jan Váška, Ph.D. (katedra evropských studií IMS FSV UK)

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Diplomová práce Sandry Říhové zkoumá fenomén skotského nacionalismu a secesionismu, jak jej ve svých volebních programech pro volby do skotského parlamentu artikuluje a obhajuje Skotská národní strana (SNP). K zodpovězení dvou ústředních výzkumných otázek („Jakými tématy je reprezentován skotský nacionalismus ve volebních programech SNP? Je skrze tato témata možné jasně určit vymezení nacionalismu v pojetí SNP“ – s. 29) autorka zvolila metodu kvalitativní textové analýzy – textovou analýzu založenou na přístupu Braunové a Clarkeové (2006).

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Autorka si pro svou diplomovou práci zvolila relevantní a rozsahem i nároky na zpracování přiměřené téma, jakkoli konkrétní zvolený přístup k němu by možná spíše odpovídal (ambicióznější) práci bakalářské – jde v principu o přeskupení, lépe či hůře strukturované parafrázování (méně často ocitování) a okomentování vybraných pasáží pouhých čtyř volebních dokumentů. Z hlediska vnitřní stavby je práce logicky strukturována, obsahuje všechny mandatorní součásti a autorka v ní předkládá původní badatelský příspěvek.

Formulace výzkumných otázek (viz výše) není podle mého názoru úplně šťastná. První nevyhnutelně vede k přehledovému, katalogizačnímu přístupu k tématu, druhá je formulována poněkud nejasně, teprve po značném úsilí jsem pochopil, že má jít o situování ideologie SNP na ose etnický/občanský nacionalismus.

V rozboru literatury (okruhy, které *state of the art* pokrývá, jsou zvoleny logicky) a zejména v první části výzkumného rámce (vymezení konceptů) autorka tíhne ke značně mechanickému hromadění anotací a definic bez zřetelnějšího vlastního vkladu či hodnocení. To je škoda, protože dokázala obsáhnout velké množství odborné literatury a vytvořit si tak prostor pro lepší a explicitnější ukotvení svého přístupu v teorii secesionismu a etnoregionálních hnutí, včetně možné formulace tezí/hypotéz k ověření.

Struktura kapitoly 2 je nepochybně jedna z možných, jakkoli můj dojem je, že se jednotlivé tematické celky zčásti překrývají. Zejména v podkapitole 2.1 by bývalo vhodné více zohlednit časovou dimenzi (jak autorka činí ve zbývajících částech zprávy); nahodile působící přeskakování tam a zpět mezi jednotlivými programy komplikuje možnost zachytit vývoj reprezentace skotského národa a nacionalismu v čase. U detailních položek programatiky SNP v oblasti např. hospodářské či sociální politiky (kladu si otázku, nakolik vůbec bylo vzhledem k formulaci výzkumné otázky potřebné do takových detailů zacházet!) je to pak přímo matoucí, protože navzdory použitému přítomnému času byly citované volební sliby relevantní jen pro dané volební období.

Kapitola 3 je korektním shrnutím – spíše než interpretací, navzdory svému názvu – získaných poznatků. Formální závěr práce pak do značné míry tímtéž, jen ve zhuštěné podobě. Je škoda, že autorka rezignovala na možnost vztáhnout svá zjištění zpět k literatuře, z níž při formulaci svého výzkumného záměru vycházela, diskutovat je explicitně ve světle příslušné teorie a navrhnout možný navazující výzkumný program (to vše jsou standardní součásti závěrů diplomových prací).

Práce je s výjimkou tabulek vhodně zařazených do metodologické podkapitoly bez příloh, za zvážení stálo zejména doplnění sumarizační tabulky, jež by čtenáři usnadnila orientaci v poznacích, které autorka v práci předkládá.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

V autorčině jazykovém projevu nalézám rezervy především stylistického charakteru (přemíra anglicismů – „Givanniho Sartoriho standardy“ – s. 22; svůj/jeho) a rovněž řadu nepřesných či nejasných formulací (Co je myšleno „národnostní politikou“ na s. 3?; Jak EU „řídí“ regionální secesionistická hnutí – s. 10?; Co je myšleno debatou o „hmatatelnosti teorie nacionalismu“ – s. 29? a celá řada dalších). Autorka kolísá v přechylování ženských jmen (May, Sturgeon vs. Mooreová) a zaměňuje *status* a *statut* a chybně skloňuje termínu *status quo*; překlepy mohou vést k posunu významu – „strany etického charakteru“, s. 25. Úskalí zvolené metody si nemůže být vědoma neživotná práce (s. 30), ale její autorka. Uvádění názvů institucí specifických pro britský kontext pouze v českém překladu může být pro čtenáře matoucí (Vrchní soudní dvůr, s. 50 – který?).

Grafická úprava a formální náležitosti práce mají potřebnou úroveň (je dobré se vyvarovat příliš dlouhých odstavců, např. s. 4-6), odkazový aparát v zásadě rovněž (pouze v kapitole 2 je na některých místech obtížnější rozlišit mezi parafrází pasáží z analyzovaných dokumentů a autorčíným komentářem či interpretací – např. „antisociální politika Spojeného království“, s. 50).

4. KONTROLA ORIGINALITY TEXTU

Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému:

Theses Turnitin Ouriginal (Urkund)

Komentář k výsledku kontroly: Kontrola původnosti práce systémem Turnitin neodhalila žádné nedostatky.

5. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Celkový dojem z předložené práce je poněkud rozpačitý. Autorka zvolila bezesporu relevantní a pro diplomovou práci přiměřeně náročné odborné téma, jehož zpracování založila na původní analýze primárních zdrojů. Předložený text má všechny povinné náležitosti kvalifikační práce, včetně dobře zvládnutého poznámkového aparátu. Práce však ve většině svých částí působí dosti mechanicky a dojem z ní snižuje nejen proměnlivá jazyková úroveň, ale především slabá provázanost analýzy s literaturou a teoreticko-konceptuálním rámcem výzkumu, výzkumná otázka směřující k velmi deskriptivnímu, katalogizačnímu přístupu ke zkoumané materii a také rezignace na možnost promyslet a poukázat na možné přesahy získaných poznatků, ať už v empirické, anebo teoretické rovině.

6. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

1) Proč jste svůj výzkum ohraničila volbami v roce 2007 místo na první pohled možná logičtějšího mezníku 1999? Jaké výhody a naopak nevýhody spatřujete v této redukci časového záběru svého výzkumu?

2) Potvrzují, anebo korigují Vaše zjištění dosavadní poznání zkoumané problematiky v již publikované odborné literatuře? V čem a proč? Který teoretický přístup se v jejich světle jeví jako nejvhodnější?

3) V čem jsou Vaše poznatky jedinečné pro SNP, a v čem jsou naopak zobecnitelné pro další současná západoevropská etnoregionální hnutí?

4) Nakolik a v čem je podle Vás konkrétní podoba skotského nacionalismu, jak ji formulují volební programy SNP od roku 2011 do současnosti, dána tím, že Spojené království jako celek bylo spravováno konzervativní, a ne např. labouristickou vládou?

7. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA:

Přes výše uvedené připomínky je možné diplomovou práci Sandry Říhové **doporučit** k obhajobě. Domnívám se však, že by neměla být hodnocena lépe než **stupněm D (uspokojivě)**.

Datum: 7. 9. 2022

Podpis: